SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr**
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**. za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan velja **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 67. **V Ljubljani,** v torek 24. marca 1891. **Letnik XIX.**

Novi državni zbor.

Le še nekaj tednov, in odprla se bodo vrata državnozborske palače; zastopniki raznih kronovin in narodov stiskali si bodo roke kot stari znanci od leve in desne. Valovi zadnjega volilnega gibanja pa so tudi zagrnili marsikaterega starega tovariša ter vrgli na površje „novega moža“, ki si bode nekaj časa z nezaupanjem in politiško previdnostjo ogledaval čestito družbo, ki naj prihodnjih šest let narekuje bol in blagor narodom avstrijskim, ako je prej ne sreča nenaravna smrt.

Svet se poprašuje: Kdo bode imel v novem državnem zboru večino? Tudi mi smo si že stavili to vprašanje, ne da bi mogli dati gotov odgovor. To pač je gotovo, da je nemško-liberalna levica prehitro stegnila roke po ministerskih sedežih. Časi so minuli, ko so nemški liberalci mogli z železno pestjo krotiti nenemške narode. Taka strankarska vlada je v Avstriji sedaj nemogoča. Leta 1879. smo čuli s prestola besede, da bode Avstrija zavetišče vsem svojim narodom, ki so enakopravni pri upravi države.

To načelo je tudi vedno naglašala Taaffejeva vlada, da je namreč nad strankami, akoravno se je naslanjala na desnico. Dosedanja večina pa tudi ni posnemala svoje prednice, ker ni hotela gospodovati, temveč je, kolikor je bilo v njeni moči, v enaki meri delila pravico vsem narodom. Razmere v Avstriji so take, da v državnem zboru ne more sostaviti večine nobena narodnost ali posamezna politična stranka, torej tudi ne zatirati ostalih narodnosti in nasprotnih političnih strank.

Nikoli nesmo gnali hvale brez pridržkov dosedanji večini, a vendar moramo še danes trditi, da je vsaj približno bila v soglasju z avstrijskimi razmerami ter je utrdila podlogo, na kateri se more sostaviti nova, prejšnji v mnogem oziru sorodna večina.

Jeden glavnih stebrov dosedanje večine je bil Hohenwartov klub, v katerem so bili Slovenci, Dalmatinci, Rumunci in večina tirolskih poslancev. Ta klub bode v novem državnem zboru še večjega pomena, ker se mu utegnejo pridružiti moravski Čehi, Liechtensteinovi pristaši in češki konservativni veleposestniki. Z nekako opravičeno bojaznijo opozarjajo nekateri krogi na malo ugoden položaj, v katerem bodo slovenski poslanci. A mi pričakujemo od naših zastopnikov, da bodo govorili resno in odločno besedo ob vsaki priliki za našo stvar. Dovolj je bilo tlake dolgih dvanajst let. Ali morda naj čakamo še daljnih sedem suhih let? Poraz staročeški je očiten dokaz, da se narodi ne zadovoljujejo le s praznimi obljubami. Dolžnost je naših poslancev, da skupno kakor eden mož stopijo iz ozadja, kjer so v slovenski skromnosti in ponižnosti čakali, da pridejo na vrsto pri ministerski mizi ter izprosijo milosten pogled na narod slovenski. Kaj nam pomaga taka večina, ki iz raznoterih ozirov do vlade zatajuje in zamolčava opravičene svoje zahteve, ki iz uljudnosti do nasprotnih strank ne sliši prosečih glasov svojih volilcev? Ali je namen sedanje večine le ta, da podpira ministerski stol grofu Taaffeju, da ne pride Chlumecky na njegovo mesto? Vprašamo, čemu pa bi se bali Chlumeckega, če morda sedanja vlada bolj ustreza levici nego desnici? Boljše je naravnost se postaviti po robu liberalnemu ministerstvu, kakor pa pod „konservativno“ vlado molčati, ko državni voz stoji na starem od liberalcev izvoženem tiru.

Dosedanja večina je pravo storila, ko je čakala nekaj let, da se vtrdi sedanji sistem, kajti doživeli bi bili politične dragonade, ko bi bila l. 1882. ali 1885 prišla na krmilo nemškoliberalna levica. Danes pa so liberalcem zvezane roke, ker le v tem slučaju dobé večino, če se jim pridružijo Poljaki, kar pa se ne bode zgodilo. Zato ne najdemo vzroka, da bi se dalje tirala politika — prizanesljivosti in molčanja. Mi želimo seveda, da naši zastopniki ostanejo v okviru večine, toda les tempo gojem, da se izvrši i tak skromni slovenski program.

V prvi vrsti jé treba, da si nova večina sostavi jasen program na podlagi konservativnih načel, katera varujejo individualnost posameznih narodov in zagotavljajo versko, to je, krščansko in praktično šolo. Stranka, ki ima nejasen program, je ladija na morju brez krmila, katero vsak vihar lahko zanese ob pečine, da se razbije. Načela so vse, osebe le malo, četudi so mnogoštevilne.

Priporoča se od neke strani slovenski klub. Ideja ni nova, in če smo prav poučeni, so že doslej slovenski poslanci imeli svoj ožji klub, kateremu je bil načelnik pokojni dr. Poklukar. Tudi premisleka je vredno, ali bi imel mali slovenski samostojni klub potrebni vpliv pri eksekutivnem odboru večine. Naš glas bi se bržčas v eksekutivnem odboru le malo pošteval in naposled bi slovenski poslanci hočeš ali nočeš le morali hoditi z desnico. Drugače je n. pr. s Coroninijevim klubom, ker po svojih načelih od slučaja do slučaja lahko hodi z desnico ali levico.

Dalje se tudi naglaša, naj slovenski poslanci stopijo v ožjo dotiko z Mladočehi. Mi dvomimo iz

LISTEK.

Pismo.

IX.

„Hvala Bogu za moža, ki je izumil prijetno stvarco, kateri pravimo: spanje.“
Sanho Panza.

Gospod vrednik! Morebiti bodete uvodne besede mojega današnjega pisma obračali ná-me, ker sem toliko časa izostal s svojim novim Vam obljubljenim pismom. Kakor hočete; jaz sem se omenjenih besed spomnil iz druzih vzrokov.

Po tolikih bojih, ki ste jih prebili ob zadnjih volitvah in ki se Vam zopet napovedujejo v najbližnji prihodnosti, želel bi Vam in sotrudnikom Vašim res one Sanho-Panzove prijetne stvarce. Vkljub temu vendar tudi jaz ne morem strpeti, da ne bi pisal o predmetu, ki je v zadnjem času prvi na dnevnem redu. Saj veste, gospod vrednik:

„Nauta de ventis, de tauris narrat arator,
Enumerat miles vulnera, pastor oves —“

Ker vsak po svoje, torej tudi jaz kot „ζῶον πολιτικόν“ o — volilnih borbah, ki so bile po vsej Avstriji in tudi na Slovenskem res pravi „théâtre des Variétés“. Ljudje so popolno pozabili na zlato vodilo: „Μὴ πολιτεύεσθαι!“ In oni, ki bi se bil držal gésla: „Bene vixit, qui bene latuit,“ bil je le redek.

Povém Vam, gospod vrednik, da sem se jaz, opazujoč od strani viharne volilne borbe, priučil marsičemu novemu ali že davno pozabljenemu. Tako sem na priliko praktično proučil nauke o ditirambih in panigirikih, ter o vzvišenem slogu, ki je te vrste predmetom primeren. Kake krasne vzglede za to Vam je podajalo naše radikalno glasilo, šopke vijoč in slavo pojoč najnovejšemu slovenskemu prvaku, ki je toliko storil, toliko daroval, toliko trpel za svoj ljubljeni, a nehvaležni narod slovenski!!

Za take vzvišene predmete bi sevéda ne bila zadostovala navadna vsakdanja „prose chagrin“, tu se je bilo treba povspeti visoko, kjer cvetó ode in himne, in zato smo v tej stroki v zadnjih tednih Slovenci zopet napredovali.

Meni pa so hodile, ne vém, zakaj, v misel besede Sviftove, ki pravi, da se sloni navadno slikajo manjši, kakor so v resnici, bolhe pa navadno večje, in da je že veliko ljudij umrlo vsled — neumrljivosti!

Tudi narodno slovstvo se je prav pridno gojilo zadnje tedne; prepevale so se lepe narodne pesmi; prevladovala pa je med vsemi znana narodna o „rožmarinu“. A huda se je godila ob tej priliki rožmarinu, umakniti se je moral sicer gorkejega podnebja vajenemu „majaronu“. Rad bi bil sicer slovesno ugovarjal, da se na tak način pačijo narodne pesmi; toda prepričan sem bil, da bi bil moj še tako slovesen ugovor tukaj popolno brez vspeha, ker šlo se je za sveto narodno stvar, kjer odločuje le „kategorični imperativ“.

Jaz le iskreno obžalujem, da je letošnja pomlad tako kasna in toliko nevarna lepim rožicam, ki prezgodaj spomladi silijo na dan. Toda nadejamo se trdno, da bo solnce zopet prijazneje posijalo in tedaj vscvetele bodo vnovič pomladne rožice in Slovenci se bodemo veselili njih prijetnega vonja. Tedaj se bodo tudi vžgali oni že davno nabasani topiči, ki bi bili prav za prav morali grmeti že petega marca, tedaj se bodo izvršile razsvetljave po slovenskih mestih in trgih, ki so dosedaj izostale zaradi neprijetne notranjske burje in ledeno-mrzlega Gorenjca. Take razsvetljave se trdno nadejam, kajti rade se vprizarjajo mnogokrat razsvetljave, zato, da ljudstva ostanejo v tem hujši temi.

Do takrat pa, gospod vrednik, nekoliko potrpljenja; jaz za svojo osebo prebiral bom med tem volitvena poročila naših radikalnih listov; sicer so sedaj res že „memorie inutile publicate per umiltà“, vendar še vedno poučna, kajti ovekovečil se je ž njimi marsikateri vitez „de lana caprina“, in na slovenskem obzorju se je po viharnih bojih prikazal marsikak „illustre malheureux“.

Prijetno je sedaj čitati po dovršenih volitvah, kako so z izidom zadovoljne vse stranke, celó — staročeška, ki se je stopila v ognju mladočeškem. Jednaka zadovoljnost je tudi med strankama v Slovencih. Radikalci Vaši so med volilno borbo objavljali telegrame: „Ogromna večina; vsi zavedni volilci; sploh vse, kar leze in gre, vse za nas!“ Sedaj pa so zadovoljni le z „moralno“ zmago, kajti radikalci, kakor sami pravijo, ne štejejo glasov, marveč jih tehtajo, kadar jih jim namreč hodi prepičlo. Zadovoljnost ta pa bo morda podobna oni, katera

važnih vzrokov, da bi mi Slovenci v taki zvezi mogli v sedanjih razmerah kaj doseči.

V narodno-gospodarskem oziru si je mladočeška stranka zapisala na svojo zastavo načela, katera gojí nemška levica; načela torej, ki so narodom pogubna. V političnem oziru so Mladočehi zmagali na podlagi češkega državnega prava in deželne avtonomije. Za avtonomijo dežel so Mladočehi pripravljeni vse žrtvovati. Če hočemo Slovenci hoditi z Mladočehi, odpovedati se moramo svojim dosedanjim težnjam, popustiti vsako misel na zjedinjeno Slovenijo, pozabiti povsem program iz leta 1848. Avtonomija dežel bila bi pogin za nas, ker vémo, da iz Celovca in Gradca ne moremo kaj dobrega pričakovati.

O verskem stališču Mladočehov niti ne govorimo.

Tudi je važno vprašanje, ali bi Poljaki hoteli hoditi z Mladočehi? Kakor pišejo poljski listi, izrekli so se poljski poslanci odločno, da nočejo zveze z Mladočehi. In ravno Poljaki imajo v rokah ključ sedanjega položaja. Mi gotovo najboljše storimo, da slovenskim poslancem v tem oziru danes ne odločujemo pota, dokler se razmere ne zjasnijo.

Torej: Kakšen bode novi državni zbor? Tohuvabohu! Vode, in nič kot vode, katere more vrediti in speljati v struge — le talent.

Pravda Einspieler-Foresti.

Iz Celovca, 15. marca.

(Dalje.)

Brugger: „Govorilo se je, da so Vam morali v Pečah vsi roko dati, da bodo z Vami volili.“

Boštjan Zollner: (Forestijeva priča), hlapec pri Grumu, je slišal, da je natakarica Grumu pravila, kaj je župnik rekel: „nista vredna, da ju zemlja nosi“; da bi bila pravila pa tudi o „nemških psih“, tega ni slišal.

Jurij Maier (Forestijeva priča), davkarski kontrolor Podkloštrom, pové, da je njegova žena natakarico izpraševala, kako je bilo pri tepežu, in da je natakarica ženi pravila, kaj je župnik govoril: „Vse je tako lepo, samo dva sta, ki nista vredna, da ju zemlja nosi, naj se pogrezneta, kjer stojita, ta nemška psa.“ Krčmar Ermakora pa je bojda rekel: „Jaz sem gostir, ne smem nič govoriti.“ Tudi priča pové, da je Einspieler veliko agitiral; da bi pa zanemarjal svoje dolžnosti, o tem ni kaj posebnega slišal. Priča potrdi, da je to res, kar je Foresti pisal o tepežu.

Dr. Porzer: „Ali ste Vi videli celi tepež?

Priča zanika.

Dr. Porzer: „Tedaj ne morete nič potrditi, ali je Foresti resnico pisal ali ne.“

Dr. Abuja: „Ali ste ob času volitev župnika večkrat videli, da je šel na železnico?“

Priča: „Skoraj vsak dan.“

Emilija Maier, žena prejšnjega, pravi, da je njej natakarica trikrat zatrdila, da je Einspieler rekel: „Nemški psi naj se v zemljo pogreznejo.“ Tudi je župnika večkrat videla iti na železnico.

Dr. Abuja: „Vi gotovo pogosto v cerkev hodite. Ali ste kedaj slišali župnika pri pridigi politizirati?“

Dr. Porzer: „Župnik ni dolžen, od svoje politike tukaj račun dajati. Tega ne dopustim!“

Predsednik: „Pustimo to reč; saj za obravnavo nema toliko važnosti.“

Ana Pavlič (Forestijeva priča), natakarica pri Danielu, pravi, da so na vrtu peli, pa pesmi ne pozna, tudi ni imela časa, za to se brigati. Samo to vé, da je župnik rekel: „Vsi smo dobre volje, samo dva nista vredna, da ju zemlja nosi, naj se pogrezneta, kjer stojita.“ Ob istem času pa da se je pelo. Da bi bil župnik pa tudi govoril o „nemških psih“, tega se ne vé spominjati.

Prisednik Hren: „Morda ste pa le pesem slišali: ‚Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpade‘, in da je tudi župnik to pel?“

Pavlič: „Ne, župnik je iste besede govoril. Jaz že znam razločiti, kaj je petje in kaj govorjenje.“

Predsednik: „Zdaj pravite, da zarad ‚nemških psov‘ se ne veste več spominjati? Pri prvi obravnavi ste pa odločno rekli, da teh besed niste slišali.“

Priča pravi, da se ne more več spominjati.

Janez Maier: (Forestijeva priča) izpové, da so Slovenci peli; da jim ni bilo prav, ko so prišli na vrt štirje liberalci. Da se je Šojer pritožil, zakaj mu župnik volitev očita. O „nemških psih“ nič ni slišal. Pravi, da je župnik od enega do druzega letal, kakor bi jih podpihoval; kaj jim je župnik pravil, pa ne vé povedati. (Pri prvi obravnavi o tem ni nič govoril. — Op. vred.) Trdi, da je župniku rekel: „Tega ni bilo treba, tega ste Vi krivi“, in da župnik na to nič ni odgovoril. (Tudi o tem Maier pri prvi obravnavi nič ni pravil. — Op. vred.)

Einspieler: „Jaz le toliko vém, da je Maier med delitvijo sv. olja nekaj blebetal: ‚Vse vém — bom vse povedal — čemu to ščuvanje‘ itd.“ (Očita se župniku, da je molčal na Maierjevo očitanje; pa če bi bil Maier res tako očitanje izrekel, ali se more župnik z njim prepirati med delitvijo sv. olja? — Op. vred.)

Na Forestijevo vprašanje pravi priča, da sta župnik in Kržič tepež zakrivila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. marca.

Notranje dežele.

Nova večina. Pogajanja, kako naj bode sestavljena nova večina, še neso končana. Grof Taaffe povabil je sedaj na Dunaj načelnika poljskega kluba, da se ž njim pogaja. To posvetovanje bode velike važnosti, ker bodo baš Poljaki odločevali, ali se bode vlada opirala na levico ali pa na dosedanjo desnico. Omeniti moramo, da je poljski list „Czas“, ki je v zvezi z dunajskimi vladnimi krogi, in je dosedaj bil odločno proti vsaki zvezi Poljakov z levico, zadnji čas jel jako prijazno pisati o levičarjih, hvaliti njih sposobnosti in da bi bilo velike vrednosti, če bi levičarji popustili dosedanjo politiko in skupno delovali v blaginjo države z desničarji. Morda je ta list dobil kak migljej, da se naj bolj nagne na levo stran.

Zjedinjena desnica. Grof Hohenwart se baje nadeja, da bode za svoj klub pridobil najmanj 90 poslancev. Ta klub bil bi vsekako močno protitežje proti zjedinjeni levici. Če se Hohenwartu to posreči, bode pač s tem preprečil, da levičarji ne bodo dobili nobenega vpliva na vladanje.

Novi državni zbor. V novem državnem zboru bode 10 nemških liberalcev, 17 nemških nacijonalcev, 29 nemških konservativcev, 14 protisemitov, 12 Staročehov, 37 Mladočehov, 18 konservativnih veleposestnikov, 8 pristašev srednje stranke, 11 italijanskih liberalcev, 4 italijanski konservativci, 58 Poljakov, 4 Rumuni, 8 Rusinov, 7 Hrvatov, 1 Srb, 16 Slovencev. Liberalci imajo brez Poljakov in Rusinov le k večjemu 145 glasov, torej morejo levičarji le s pomočjo Poljakov in Rusinov dobiti večino. Če se desnici posreči, Poljake in Rusine obdržati na svoji strani, je levičarska večina nemogoča. Iz tega je jasno, da je prva dolžnost desnice, vse sile napeti, da poljskih zaveznikov ne izgubi, in mora zatorej vse opustiti, kar bi utegnilo poriniti Poljake v liberalni tabor.

Levica je pri pogajanju z grofom Taaffejem stavila jako pretirane zahteve. Pred vsem je hotela, da se Hohenwartov klub ne vsprejme v državnozborsko večino. Kakor poroča neki poljski list, je cesar odklonil predloge, katere je stavil Plener, in Taaffe je potem pretrgal pogajanja. Sedaj pa so baje levičarji že pripravljeni odstopiti od svojih pretiranih zahtev, ali vlada se najbrž obrne od njih, če bode le drugje mogla dobiti večino.

Reforma uprave na Ogrskem. V odseku za reformo uprave na Ogrskem sta se samo dva poslanca izrekla načelno proti podržavljenju uprave, drugi so pa le predlagali kake dostavke in premembe. Celó jeden poslanec skrajne levice se je izrekel za podržavljenje uprave, dasi z vladno predlogo ni bil zadovoljen. Nekateri govorniki so zahtevali, da se hkratu z reformo uprave rešijo nekatere druge stvari, ki so ž njo v tesni zvezi. Ministerski predsednik je obljubil, da se hitro reši predloga o osnovi upravnega sodišča, druge stvari pa pridejo pozneje na vrsto, ker letos parlament ne bode imel časa, da bi vse rešil.

Vnanje države.

Srbija in Bolgarija sta se pogajali gledé vravnave posestev ob meji in je bilo pričakovati, da se stvar ugodno reši. Nova srbska vlada je pogajanja pretrgala in to najbrž na željo Rusije, ki ne mara, da bi se Srbi in Bolgari bolj zbližali.

Velfski zaklad. Znano je, da se imetje pokojnega hanoveranskega kralja, ki bi povsem pravu moralo pripasti vojvodi Cumberlandu, zlorablja v razne druge namene. Tako se je večkrat že zgodilo, da je bivši kancelar iz tega zaklada plačeval razne liste, da so pisali tako, kakor je njemu ugajalo. Posebno mnogo so baje dobili nekateri inozemski listi. Te dni je v pruski zbornici poslancev narodni liberalec Tramm omenil, da se je iz tega zaklada 350.000 mark posodilo brezobrestno ali pa celó podarilo tastu ministra Bötticherja, ko je bil v denarni zadregi. Oficijozni listi temu sevéda oporekajo in zatrjujejo, da se je posodilo ministrovemu tastu le iz cesarjeve privatne blagajnice. Bodi temu kakorkoli, vsekako je sumljivo, da nečejo zboru predložiti natančnih računov o gospodarstvu s tem zakladom. Govori se pa, da se sedaj vršé pogajanja, da bi se vojvodi Cumberlandu izplačevali vžitki iz tega zaklada.

Desetletnica vladanja ruskega carja se je slavila dne 13. t. m. Pri tej priliki razpravljali so ruski listi, koliko je napredovala Rusija v teh desetih letih. V Aziji pridobila je 4 371 štirjaških milj zemlje in njeno prebivalstvo se je pomnožilo za 16 miljonov. Sedaj šteje namreč Rusija 116 milijonov stanovnikov. Državni dohodki pomnožili so se od 651,016·000 rubljev na 900,800 000 rubljev, torej so se povekšali za 30 %. Uvoz tujega blaga se je pomanjšal od 622.800·000 rubljev na 437,016 000 rubljev, torej za 35 %, izvoz blaga iz Rusije se je pomnožil od 499 na 766 milijonov, torej za 50 %. Pred desetimi leti je Rusija imela 21.226 vrst železnic, sedaj jih pa ima 29.591. Poleg tega delajo se pa priprave za grajenje sibirske železnice. 1881. leta je bilo v Rusiji trgovskih in delniških družb in bank 586, sedaj jih je pa 1094. Število časopisov se je pevekšalo za 86, knjig se je pa izdalo v tem času 7109. Povsod se torej opazuje velik napredek. Vojska se je tudi povekšala in šteje sedaj 2,500·000 mož, zgradilo se je posebno na zapadu več novih trdnjav.

Francoska liga patrijotov. Francoska vlada je bila izvedela, da liga francoskih patrijotov še vedno obstojí, dasi jo je vlada bila razpustila. Zaradi tega je policija te dni preiskavala stanovanja bivših članov lige patrijotov in našla več važnih pisem. Iz teh pisem je posnela, da so Deroulède in tovariši nameravali dné 1. maja prirediti veliko demonstracijo.

Izvirni dopisi.

Iz Gorjan, 22. marca. Žalost nas je pretresla, ko smo zvedeli o smrti našega rojaka, visokorodnega gosp. deželnega glavarja dr. Poklukarja. — Pokojnik je imel mnoge — tudi na najvišjem mestu priznane — zasluge za našo deželo. Vsakdo je cenil njegov čisti in blagi značaj, in kot mnogoletni deželni in državni poslanec je veliko storil v korist in blagor kranjske dežele. Gledé na to imenovalo je tuk. „Bralno društvo“ pokojnega pred dvema mesecema častnim članom z željo, naj bi mu Vsemogočni dodelil zdravje in ga ohranil še mnoga leta v korist in slavo domovine. A naša želja se ni izpolnila in že pretekli torek žalovali smo ob njegovem mrtvaškem odru. Tudi ob smrti pokojnega smo pokazali, kako spoštovanje je užival pri nas. Mesto venca na krsto darovala je tukajšnja župnija 10 gld. za dijaško kuhinjo in „Bralno društvo“ pa 10 gld. družbi sv. Cirila in Metoda. Pretekli četrtek prišlo nas je 26 Gorjancev z zastavo „Bralnega društva“, katere boter je bil ranjki, k pogrebu. Prišlo bi jih bilo še več od nas, da ne bi imeli tako zeló neprilične zveze z Ljubljano. Naj še omenim, da smo se hoteli kot deputacija iz domačega kraja pokojnega oglasiti, a nikdo ni vedel, kdo bode zastopnikom z dežele pri pogrebu reditelj. Da nismo brali, da se „Sokol“ in „Slavec“ zbirata v čitalnici, stali bi bili sredi ceste.

---

je navdajala pri igri nesrečnega igralca, ki se je ženi domá hvalil, češ: „Moj nasprotnik ni ničesar izgubil, jaz pa ničesar dobil“. Bolj pogladiti bi se skoro ne moglo ob taki neugodni priliki. Resničen je bil ta odgovor, a jasen in odkrit ni bil, kakor je nasproti napis na nekem grobnem spomeniku:

„Hier ruhen meine Gebeine,
Ich wollte. es wären deine!“

Gledé na neresnična časniška poročila bi imel še marsikaj omeniti; toda jaz vse opustim, ker vém, da se časnikom godí, kakor pekovskim „žemljam“; dokler so še gorke in „hrustajo“, ugajajo, a drugi dan so že v ropotarnici med prodajalkami kot staro blago na pol po ceni, na pol zastonj.

Zanimive stvari nam poročate, gospod vrednik, o novih volilnih valovih, kjer radikalni hemerodromi plovejo pod jadrnikom „za vero in cerkev“. Iz tega smete sklepati, da naši radikalci niso tako slabi katoliki in da ne spremljajo svojih gospej in gospic samo do cerkvenega praga, da vzlasti radi ob volitvah tudi sami napravijo kako „partie d' eglise“.

Gospod vrednik! Bliža se nam lepa pomlad in praznovati nam je krasne velikonočne praznike; upajmo torej vsega najboljšega od prihodnosti. — Povabim Vas po prebitih volilnih borbah na „piruhe“ in na kozarec vina iz botelje, ki nosi napis:

„Dies sine lite et nox cum somno!“

O.

Iz Mojstrane, 18. marca. (Tujci, tujci!) Tudi v naši sicer tihi dolini smo tako srečni, da se k nam selijo tujci z Bavarskega, Virtemberškega in drugih nemških dežel. Na Jesenicah so lansko leto sozidali tovarno in sedaj vse sili tje, kdor zna kaj „nemške šprahe“. Žalostno je v resnici, kar je „Slovenec“ že tolikrat naglašal, da pri nas zaseda vsa mastna mesta le tujec, domačin pa mu mora robotati ali pa iti v tuje kraje za slabim kruhom. Poleg tega pa je nemška gospôda še čez mero ošabna ter nam predbaciva, da mi živimo od njene milosti, akoravno se ravno ona vsili med nas, kakor vrabec v lastovičino gnezdo. Sedaj nam vsiljujejo nemške šole za naše otroke. Žalostna nam majka! Gospodje pa, ki bi lahko kaj storili v našo korist, iz same uljudnosti in znanja molčé, kakor se je to videlo gledé tovarne v naši dolini.

Obširno ste v cenjenem „Slovencu“ pisali o tovarni za cement, katero hoče zgraditi, oziroma že otvoriti znani Amann. Eni naravnost ugovarjajo, da bi se jim vzeli pašniki itd., drugi molčé, ker si ne vedó pomagati, tretji pa pričakujejo zaslužka. Toda zaslužek pojde v nemške žepe. Prve službe pri tovarni, če se bode sploh kdaj odprla dobili bodo Nemci, ne domačini. Tudi gostilničarji in trgovci bodo imeli malo ali nič zaslužka, ker tovarna bode gotovo imela svojo prodajalnico in krčmo, kakor je v obče navada pri takih podjetjih. Nam domačinom preostaneta le prah in dim, katera bodemo lahko brezplačno goltali. Da tudi polju ne bode koristil dim, to je jasno. Dalje je pomisleka vredno, kaj bo z našo pašo in z vodo! Kdo more biti porok, da nam ne bodo prepovedali paše po gozdih in trznih, katere je pokupil Amann? Izgovori se kmalu najdejo in naš poljedelec bode ostal na suhem. S kratka: mi imamo opravičen strah pred tovarno. Kranjska industrijska družba nam je odvzela v Belci ob koroški meji čez 1000 oralov sveta, vendar nam je še pustila pašo. Sedaj nam pa hočejo tudi to prepovedati. Tukaj vidimo, koliko veljajo obljube. Še bolj pa se bojimo razdelitve skupnih naših pašnikov, ker s časom bi bili ob vse. Poglejmo Bohinjce, Blejce ali Gorjance, tudi tem hočejo vzeti glavni pripomoček živinoreje. Še slabše je na Jesenicah in v Javorniku. Navzlic temu pa se še vedno dobé ljudje, ki ližejo tujcem peté. Žalostno, pa resnično! Ti naj si zapomnijo rek: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“.

Od nekod, 19. marca. (Resna beseda v pravem času.) Slavno vladajoči papež Leon XIII. poživljajo, dobro upoznajoč veliki pomen katoliškega časnikarstva za naše dni, v svojem zadnjem, preimenitnem pismu avstrijskim škofom, vse avstrijske katolike, naj se potrudijo za razvitek katoliškega časnikarstva, ki se moško bojuje „pro ara et focis!“ Takih časnikov nam je neobhodno potreba, in naša dolžnost je, da si jih vstvarjamo, ter sè svojim trudom vzdržujemo. I nam Slovencem je treba takih, na vse strani neodvisnih časnikov, ki se krepko potegujejo za našo sv. kat. vero, za katero so vže naši pradedje prelivali kri svojo proti zlobnemu Turčinu, in za naše narodne pravice proti domačim in tujim nasprotnikom!

Podpirajo se pa časniki najbolje z marljivim sodelovanjem, z zanimivimi dopisi od vseh strani, tako da časnik ni le kronika malenkosti, ampak vseobčen; da ga podpirajo mnogi prijatelji in sotrudniki, da urednik ni prisiljen, preveč delovati ‚s škarjami in lepom‘. —

Posnemajmo v tem češke svoje brate, katolike! Oni so osnovali takozvano „ligo“, to je prosto združbo dopisnikov katoliškega svojega lista „Čecha“. ‚Liga‘ razširjena je po vseh krajih in čvrsto podpira organ čeških katolikov. Nabralo se je do sedaj že blizu 70 ‚ligistov‘ po vseh kronovinah avstrijskih, in sad skupnega delovanja kaže se v „Čechu“, ki od dné do dné bolj prospeva in postaja vedno bolj vzoren.

Torej rojaki, ki vam je še mar katoliška in slovenska stvar, združimo se i mi slovenski katoliki po vzgledu čeških svojih bratov okoli „Slovenca“ in osnujmo ‚Ligo Slovenčevih sotrudnikov in dopisnikov‘, ki se pod istim praporom: „vse za vero, dom, cesarja“ bojujejo za isti vzvišeni namen! Več očij več vidi, več rok več premore! Razdelimo si delo, a združimo svoje moči. Nikdo ne izgovarjaj se, da je novinec v žurnalistiki. Nikdo se ne rodi časnikar, — treba je le dobre volje in vstrajnosti! Odločno lotimo se dela, kajti časi so resni!

Če bode papeževo, zlata vredno pismo v Slovencih obrodilo ta sad, potem besede našega ljubljenega sv. očeta niso ostale glas vpijočega v puščavi! V to Bog pomozi! Zató na delo „viribus unitis“. — Zelo všeč nam pa bode, da še kedo drug o tem izrazi svoje mnenje. R.

S Koroškega, 23. marca. (Naše šolstvo.) Poseben trn v peti so našim narodnim nasprotnikom slovenske šole. Téh se bojè, kakor samega — Bog nas varuj! Sevé, ko bi se deca šolala na jedino pametni, to je versko-narodni podlagi, ter tako v pravi omiki napredovala in se zavedala že po šolah, da je slovenske krvi, — od kod bi potem naši nemčurji zajemali novih moči za svoje germanizatorske namene. Zato ‚zaklad‘ svoj, neversko-nemškutarsko šolo čuvajo s toliko skrbjo ter vsakemu, ki se predrzne kaj nepovoljnega omeniti o tej šoli s sveto jezo kličejo nasproti: ‚noli me tangere!‘ Zató pa tudi te ‚naprednjaške‘ naše šole obrodijo sad, da je res jojmene!

Lanskega leta zaukazalo je naučno ministerstvo prepričavši se o nesmisli nemških šol za slovensko deco, naj se v šolah slovenskega Korotana tri ure na teden odločijo za pouk v slovenščini. — A slov. rodoljubi koj iz začetka niso se mogli razveseliti privoljenja naučnega ministra, kajti predobro so vedeli, kako znajo liberalci vse, kar se morda od višje strani dovoli Slovencem, zabraniti ali vsaj ogreniti; in kako je večji del našega učiteljstva protiven slovenskim težnjam. Zató se koroški Slovenci s koncesijo, kakor smo jo sedaj dobili, ne morejo zadovoljiti. Treba je popolne preosnove naših šol na pravi, to je verski in narodni podlagi.

Minister je tedaj zaukazal, da se naj slovenščina uvede kot obligaten predmet v slovenskih šolah. Ali kako se je temu ukazu vstreglo! Po čisto nemških šolah med Slovenci, in teh je največ, se slovenščina tudi odslej ne uvede kot učni predmet; po teh ostane vse pri starem, to se pravi: nemščina bo tam neomejeno gospodovala i za naprej. V tako zvanih ‚dvojezičnih‘ šolah pa, to je takih, v katerih se šolarjem v prvem letu pokaže tudi slovenska abeceda, ter se nekoliko mesecev rabi abecednik na jedni strani s slovenskim, na drugi z nemškim berilom (sestavil ga je nemški učitelj, ki, četudi neizprašan na vseučilišču, predava slovenščino), uvede se pouk v slovenščini za tri ure na teden! Ali kakó! Ne da bi se število ur za druge predmete skrčilo, in tako napravil prostor za slovenščino, ampak té tri ure se prejšnjim šolskim uram dodajo, tako da imajo šolarji, ki obiskujejo slovenski pouk, vsak teden 3 ure več šole. Da taka razredba prouzroči na kmetih, kjer ima deca večjidel dolgo pot v šolo ter se zlasti po leti potrebuje za domače opravke, mnogo nepriličnosti in nevolje, je lahko razvidno. Obiskovanje slovenskega pouka tudi ni obligatno, obiskujejo jih le tisti, ki se s prosto voljo za to odločijo.

Tako je naperjeno vse na to, da se slovenska mladina tudi odslej ne bo priučila svoji materinščini, da se bo nova naredba kmalu pristudila gospodarjem in starišem, in da bodo nemčurji slovenski pouk, katerega so zdaj prisiljeni vsaj deloma uvesti po ljudskih šolah, lahko spet odstranili iz njih! In novo naredbo napraviti kolikor mogoče vsem ljudem sitno, trudijo se že naši učitelji; tako je diktoval neki učitelj vaškim fantom sestavek iz hrvatske knjige in ga razlagal, češ, to je ‚kranjska šprahа‘, katero vam hočejo ‚bindišarji‘ vsiliti. — Če se deluje s takimi sredstvi, mora biti ljudstvo zbegano. Kmalu pa bodejo višje šolske oblasti popraševale, kako je ljudstvo zadovoljno z novo šolsko naredbo. Liberalni občinski sveti in šolski odborniki pa bodo poročali: nevolja čez pouk v materinščini je vseobčna; zatorej proč sè slovenščino, saj na Koroškem itak nima pravice do obstanka!!

Slovenske rodoljube pa pozivljemo, naj pazljivo zasledujejo postopanje dotičnih oblastev in takoj objavljajo vsako nepostavno početje, da svet zvè, kako se z nami ravná. —rn.

Dnevne novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlalo sl. šentviško bralno društvo 10 forintov, mesto da bi bilo umrlemu deželnemu glavarju — dr. Josipu Poklukarju — kot svojemu častnemu društveniku položilo venec na krsto. — Ta dvojni čin narodne pietete beležujoč se pošiljatelju, g. nadučitelju Josipu Žirovniku, isto tako kot vsem darovateljem dostojno zahvaljuje: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Pazite na otroke ob železnicah!) Z Gorenjskega se nam poroča: Na sv. Jožefa dan popoldne povozil je poštni vlak v Globokem — vasi mej Radovljico in Otočami — triletnega dečka. Bil je brez varuha na železničnem tiru. Strojevodja ga je sicer že nekoliko prej opazil, vendar ni mogel vlaka pravočasno ustaviti, ker baš tu železnična proga proti Otočam zeló visi. — Temu poročilu gospod dopisnik dostavlja še drugo ne toliko resno dogodbo: Nek posestnik hudoval se je močno na železnico, ko je začela prevažati ljudi in blago iz Ljubljane do Trbiža, vedno misleč, da ga je železnično društvo za njegov svet premalo oškodovalo. Zeló se je pri vsaki priliki jezil in togotil nad tem črnim vragom. Nekoč pa, precèj vinjen, sklene se ga lotiti. Gre torej ob času, ko ima vlak pridrdrati, na njegov svet na železnični tir, hodi gori in doli sèmtertje, pobira kamenje, maha in vihti z rokama ter žuga s pestmi bližajočemu se vlaku. Vedno glasneje kriči nad črnim vragom: Ne boš vozil ne po mojem svetu; pred mi ga pošteno plačaj, a potem še-le te pustim naprej. — Ker se mož za žvižganje vlakovo nič ne zmeni ter vedno bolj skače in udriha z rokama in nogama ob železnični tir, moral je slednjič strojevodja vlak ustaviti. — Umevno je, da se mu zaželena odškodnina ni izplačala — umevno pa tudi, da so temu junaškemu činu sledile postavne posledice. —n.

(Starosta kranjske duhovščine) gospod Andrej Dremelj, upokojeni župnik je danes 23. marca ob $^1/_2$3 popoldne v Ratečah na Gorenjskem umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče. Rojen je bil dné 20. oktobra l. 1801. N. v. m. p.!

(„Obzor“ zopet obsojen.) Senat zagrebškega sodbenega stola je v soboto razpravljal o prizivu „Obzorovega“ uredništva proti obsodbama okrajnega sodišča, po katerih je bil list v jednem slučaju obsojen na 2000 goldinarjev globe in bivši urednik Pećnjak na dva meseca zapora, v drugem slučaju pa list na 2400 gld., odgovorni urednik pa v dvamesečni zapor. Senat sodbenega stola potrdil je obsodbi, samo da je znižal globo v prvem slučaji z 2000 na 1000, v drugem slučaji pa s 2400 na 1200 gld., zapor pa v prvem slučaji na jeden mesec, v drugem pa na 14 dni. — Senat je pa potrdil tudi obsodbo „Agramer Tagblatta“ pri okrajnem sodišču, premenivši jo toliko, da je znižal globo z 800 na 500 gld., zapor uredniku Rubelliju pa z jednega meseca na 14 dnij.

(Zanesljiva beseda o volilni okrožnici avstrijskih škofov.) O zadnjem skupnem pastirskem pismu avstrijskih škofov so se čule najraznovrstnejše sodbe; omenili smo že svojim čitateljem, kako so se v tej sodbi točno vjemali dunajski in slovenski liberalci. Vzlasti so mislili dunajski združeni kristijani, da je pismo naperjeno zoper antisemite. V tem oziru je objavil litomeriški škof nasleduje zanimive besede: „Kdo bi mogel tudi le navidezno opravičen trditi, da se tu piše v korist židov proti združenim kristijanom. Škofje le svaré pred sovraštvom, kakoršno je vladalo med paganskimi narodi; imeli so pri tem pred očmi le one narode, katerim kot pastirji dajejo svoje opomine; na žide pri tem niso mislili, in o teh torej, rečem, ne velja. Ako so torej židovski in cerkvi sovražni listi pismo avstrijskih škofov razlagali kot v korist židov izdano, je to popolno neopravičeno, dasi jako premeteno in zvito orožje proti katoliški cerkvi; ako pa celó krščanski in konservativni listi zaradi tega škofe dolžé bude krivde, treba to prav iskreno obžalovati.“ — Škofje so torej, kar ni mogoče drugače pričakovati, stali strogo na stališču katoliške vere, ko so izdali omenjeni pastirski list.

(Cesarjev dar.) Za cerkev v Pulji, ki se ima zgraditi za ondotno garnizijo, daroval je cesar 5000 goldinarjev.

(Vladni komisar pri trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani) je bil dosedaj vladni svètnik g. Dralka; na njegovo prošnjo je sedaj ta posel prevzel tukajšnji, deželni vladi prideljeni okrajni glavar, g. Gozani.

(Shod okrajnih zdravnikov.) Okrajni zdravniki imajo jutri svoj shod. Poročal bo dr. H. Linhardt iz Kočevja o trahomu v Loškem potoku; dr. Fr. Zupanc iz Ljubljane o uradnih zdravstvenih poročilih okrajnih zdravnikov; dr. Keesbacher o vredbi babičnih poslov na Kranjskem.

(Nova zima.) Komaj je dobro skopnel prvi sneg, pod katerim se je ozimina le slabo ohranila, že se nam danes že drugi dan ponuja nov sneg. Sušec hoče tudi letos zvest ostati pregovoru, da on z repom vije.

(Doktorjem modroslovja) je bil dne 10. t. m. imenovan naš rojak gospod Vatroslav Oblak.

(**V smrt obsojen**) je bil v Celovcu pred porotnim sodiščem vrvar J. Kopatsch iz Spodnjega Dravberga, ki je dné 5. t. m. iz ljubosumnosti ustrelil gostilničarja Jurija Waldmana

(**Triinsedemdeset novih doktorjev zdravilstva**) je bilo promoviranih minolo soboto v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča. — V tolikem številu se pač na dunajski univerzi dosedaj še niso oddajale doktorske diplome z istim datumom.

(**Prvi zabavni vlak v Kamnik**) odpelje se iz Ljubljane velikonočni ponedeljek ob 1. uri 30 minut in dospé nazaj v Ljubljano zvečer ob 9. uri 25 minut. Vožnja v tretjem razredu stane tjà in nazaj 80 kr. Vožnjo aranžuje g. Josip Pavlin na Marijinem trgu, kjer se dobivajo tudi vozovnice. Opozarjamo na današnji inserat.

(**Osebna vest**). Stotnik g. E Konšek pri 17. pešpolku baron Kuhn premeščen je k aktivni deželni brambi. Dalje je premeščen g. Frid. Prodnik akcesist pri vojaškem dobavišči, iz Ljubljane k vojaškemu preskrbovalnemu skladišču v Přemysl v Galiciji.

(**Novomašniki**) iz tretjega bogosl. leta v Ljubljani („presbiterji") so za letos dozdaj odločeni naslednji gospodje: Pavlin Franc iz Vipave, Pavlovčič Jakob iz Starega Trga pri Ložu, Poljak Martin iz Ljubljane, Raktelj Leopold iz Rbnice, Renier Janez iz Celja, Šarec Alojzij iz Homca.

Telegrami.

Dunaj, 23. marca. Avstrijski in ogrski finančni minister se včeraj gledé na politične ozire v Avstriji nesta nič gotovega dogovorila o vrejenju valute, vendar sta se pa o tej stvari prijateljski pogovarjala.

Budimpešta, 23. marca. Veliki industrijelci so se sešli in posvetovali o prirejenji svetovne razstave ob tisočletnici ogrske države. Vsestranski se je naglašalo, da je v interesu dežele in glavnega mesta želeti, da se priredi razstava.

Windsor, 23. marca. Kraljica je v spremstvu princa Battenberškega in princezinje Battenberške odpotovala danes zjutraj preko Portsmoutha v Grasse v južni Franciji.

Varšava, 23. marca. Dnevno povelje policijskega načelnika odreja, da se iztira 54 inozemcev, med njimi 27 Avstrijcev in 17 Prusov.

Oporto, 23. marca. Vojno sodišče je obsodilo glavne provzročitelje zadnje ustaje v različne kazni. Najvišjo kazen odmerilo je s štiriletno ječo s sledečim izgnanjem v Afriko, najmanjšo pa s 18 meseci pokorilnice.

Atene, 23. marca. Avstrijska cesarica došla je popoldne v spremstvu nadvojvode Franca Salvatorja in Marije Valerije incognito iz Korinta in izstopila v „hotelu des etrangers." Avstro-ogerski poslanik Kosjek vsprejel je cesarico na kolodvoru. Cesarica obiskala je še zvečer kraljevo rodbino.

Bruselj, 23. marca. „Chronique" je izvedel, kralj je naznanil po povratku iz Londona včerajšnjemu ministerskemu svetu, da je neobhodno potrebno polotiti se revizije ustave in da je on pripravljen gledé na vladajoče agitatorje razpustiti zbornico.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—49)

Tujci.

22. marca.

Pri *Maliči*: Baron Tauferer; Pallua, c. in kr. nadporočnik; Aal, Siegner, Angel, Weiss, Lamprecht, trgovci; Schöffel, uradnik, z Dunaja. — M. Oražen in Frančiška Debelak, zasebnici, iz Celovca. — Mandel, Korstner, potovalec, iz Gradca. — Witzman, učitelj, iz Sevnice. — Haiss, podobar, in Waldhauer, iz Celovca. — Grauman in Bochatsch, trgovca, z Dunaja. — Guttman, trgovec, iz Prage. — Globušer iz Črnomlja. — Mayer, Cosetti in Hagenauer iz Trsta.

Pri *Slonu*: Spitz, trgovec, iz Pečuha. — Callman, vinotržec, iz Nemčije. — dr. Zallinger, odvetnik, in dr. Oedl, z Gornje Avstrijskega. — Fantini, trgovec z lesom, iz Kamnika. — Cozzi; Cülleman, trgovec, iz Trsta. — Paulovčič iz Karlovca. — Henkl, trgovec; Rosshalm, potovalec, z Dunaja. — Schick, potovalec, iz Brna.

Pri *avstrijskem caru*: Jäger, mesar, iz Švice. — Garbzinsky in Frančiška Celigoj iz Dalmacije.

Pri *Južnem kolodvoru*: Hetschek, železniški strojevodja, iz Št. Vida. — Schwabe, pristav, iz Postojine. — Hladnik in Leiler iz Logatca. — Neuman in Gottwald z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
23	7. u. zjut.	728·7	—0·4	brezv.	sneg	1·60 sneg
	2. u. pop.	729·9	3·4	sl. svzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	713·7	0·6	"	"	

Srednja temperatura 1·2°, za 3·3° pod normalom

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld	65 kr
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	92 "	70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111 "	30 "
Papirna renta, davka prosta	101 "	95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	987 "	— "
Kreditne akcije	310 "	95 "
Francoski napoleond.	9 "	14½ "
Cesarski cekini	5 "	43 "
Nemške marke	56 "	67 "

Poslano.

Spominjajoč se besed Dante-jevih: „Non ragionare di loro, — ma guarda e passa" — ne zmeni se za-nje, — poglej jih in idi mêmo —, nisem po volitvah najmanje odgovarjal neosnovanim napadom v „Slovenskem Narodu", niti pisal dopisa v „Slovencu" z dné 15. marca t. l., kakor za trdno méni čestiti „Mathusala" v sobotni številki.*)

Kranj, dné 23. marca 1891.

Ivan Lavrenčič.

*) Potrjujemo, da dotičnega dopisa nesmo od Vas prejeli. Op. vred.

Prvi zabavni vlak

v Kamnik

pelje iz Ljubljane

v ponedeljek, dné 30. marca 1891.

Odhod iz Ljubljane, državni kolodvor, ob 1 uri 30 minut popoldne. Dohod v Kamnik ob 2. uri 45 minut popoldne.

Povratek iz Kamnika taisti dan ob 8. uri zvečer. Dohod v Ljubljano, državni kolodvor, ob 9. uri 25 minut zvečer.

Vozni listki, veljavni samo za ta vlak tje in naza, dobivajo se pri spodaj imenovanem prireditelju

II. razred 1 gld. 60 kr., III. razred 80 kr.

Sprejme se omejeno število vdeležencev, torej se more le na one ozirati, ki si poprej ali vsaj do sobote zvečer preskrbé listke.

V mnogobrojno vdeležbo vljudno vabi prireditelj

Jos. Paulin,

pisarna za potovanje v Ljubljani, Marijin trg ši. I.

Listki dobivajo se tudi pri gosp. **Fani** v Špitalskih ulicah in trgovcu gosp. **Podrekar-ju** na sv. Jakoba trgu. (2—1)

Proti kašlju in hripavosti

in proti vsakeršnemu **prehlajenju dihál** priporočljiva sredstva so:

antikataralne katranove pastile, pastile iz izlečka sladkih koreninic, pastile iz sladnega (Malz) izlečka, salmiakove pastile in **antikataralne salicilne pastile.**

Dotična naročila izvršuje z obratno pošto **lekar Gabrijel Piccoli, „pri angelju" v Ljubljani, Dunajska cesta.** (15—8)

Kipi Matere Božje lurške

v umetno izdelani skalni jami, solidno in trdno narejeni. (6—2)

Cena podobi z jamo vred:

Velikost podobi	od gipsa	od lesa
100 *cm*	gld. 75·—	gld. 90·—
75 "	" 40·—	" 58·—
63 "	" 30·—	" 42·—
56 "	" 20·—	" 35·—
45 "	" 10·—	" 25·—
35 "	" 7·80	" 18·50
26 "	" 5·50	" 14·—

Jamo brez podobe računam po velikosti.

JANEZ FRAIDEN,

kipar, Waidhofen ob Ybbs-u, Dolenja Avstrija.

Uradne in trgovske **KOVERTE** s firmo priporoča **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

Alojzij Lenček

(prej J. Schlaffer)

v Ljubljani na št. Jakobskem trgu

priporoča po najnižji ceni

velikansko peso, večno (Lucerno) deteljo in domačo, mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena za vrte in travnike. (2)

(3)

(2)

Svojo bogato zalogo

raznovrstnih vóz

po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,

kovaški in podkovski mojster,

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,

v Tönniesovi hiši. (2)

Uzorci zasebnim naročnikom zastonj in franko.

Uzorčne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti **vložbi 20 gld.,** kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruvien in **dosking** za prečastito duhovščino.

Blago za **uniforme c. kr. uradnikov** po predpisu, tudi za **veterane, gasilce, telovadce, livreje.**

Sukno za **bilard** in **igralne mize, loden** tudi nepremočen za **lovske suknje, blago, ki se sme prati.**

Popotni plèdi 4—14 gld. itd.

Kdor hoče kupiti **vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukno** in ne slabega blaga, ki se ponuja od vseh stranij in je jedva **krojačevega plačila** vredno, obrne naj se na tvrdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja **zaloga sukna** v Avstro-Ogrski,

Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za **pol milijona goldinarjev av. velj.** blaga, in pri moji **svetovni trgovini** mnogo ostankov; vsak **razsoden človek** pa mora spoznati, da se od takih malih **ostankov** in **odrezkov uzorci ne pošiljajo**, ker bi pri več sto **naročbah za uzorce** nazadnje **ničesa ne ostalo**, in je torej **smešno,** če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo **uzorce od ostankov in odrezkov** in so v takem slučaji uzorci le **od kosov** in **ne pa od ostankov, namen** takemu postopanju je očividen.

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa **denar** vrne.

Barva, dolgost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko.

Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in francoščini. (24—10)

J. N. POTOČNIK,

Kongresni trg št. 17,

usoja si uljudno naznanjati, da je otvoril na tukajšnjem trgu

moškokrojaško podjetje

in se priporoča za mnogobrojna prijazna naročila, opirajoč se na dosedanje večletno delovanje, posebno pa še prečastiti duhovščini. (6—2)

Nizke cene pri najboljšem delu.

Izdajatelj: **Matija Kolar.** Odgovorni vrednik: **Ignacij Žitnik.** Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.